

MEGEMLEKEZÉS

Heltay László Budapest, 1930 – Budapest 2019

89 éves korában elhunyt Heltay László karnagy, karmester. Sikeres alkotó évtizedeit külföldön, Angliában töltötte, közben karmesteri pályájával bejárta a világot Új-Zélandtól Argentínáig, és számos neves kórus karnagyaként vált nemzetközileg ismertté.

Elevenítsük fel ennek az elismert magyar karmesternek gazdag életútját. Gyermekkorában kezdte a zongoratanulást, és tizenhét éves korában nyert felvételt a Konzervatóriumba, ahol összhangzattant Sugár Rezsónél tanult, aki nagy hatást gyakorolt rá és elindította a zene útjára. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1948-ban nyert felvételt az Egyházkarnagy képzőn. A következő évtől – a tanszak megszűntétől – a Középiskolai Ének-zene tanszakon folytatták a hallgatók tanulmányait. Azért mondom többes számban, mert így lettem évfolyamtársa sok kedves kollégának, emlékeimbe keressélgve, hadd soroljam föl: Anker Antal, Falvy Zoltán, Gerenday Endre, Heltay László, Kardos Pál. Kiváló tanáraink voltak, hosszan sorolhatnám, de itt megemlítve: népzénet Kodály Zoltán, összhangzattant Bárdos Lajos, karvezetést Vásárhelyi Zoltán tanított. A diplomaszerezés éve 1952. volt. Heltay a záróhangversenyen Bárdos Lajos: Dana, dana művével nagy sikert aratott és az összkart is ő vezényelte.

Heltay Lászlót a diploma szerzést követően a Magyar Rádióhoz nevezték ki zenei rendezőnek. Akadémiai éve alatt már Kamarakórust alakított „Baráti kör” néven, majd társult Szekeres Ferenc „Madrigálkórusával” és 1955. decemberében megtartotta első hangversenyét a „Budapesti Madrigálkórus”.

MEGHÍVO

A
BUDAPESTI MADRIGÁLKÓRUS
HANGVERSENYÉRE

1955. december 17-én, este 8 órakor a Bartók-teremben
Műsorán: madrigálok, motetták, lant- és gitár-művek

BUDAPESTI MADRIGÁLKÓRUS:

Bert Alice	Darvas Melinda	Anker Antal	Czigány György
Gábor Annelis	Füker Mária	Domé Ines	Kabécsy Kálmán
Natter-Nád Klára	Hegyi Erzsébet	Heltay László	Molnár Miklós
Szerviz Adrienne	Hidegh Erzsébet	Szekeres Ferenc	Varga Zsolt

Közreműködik:
KOVÁTS BARNÁ (gitár)

NOGRÁDI VERONIKA	RAMOR ERVIN	BERTHÓTY BARNABÁS
------------------	-------------	-------------------

Vezényeli:
HELTAY LÁSZLÓ SZEKERES FERENC

Jegyek az Országos Filharmonia jegypénztárainál kaphatók

R. az Országos Filharmonia Igazgatója 12454 Minőségügyi ny. H. Fv. Druschitz R.

Egy évvel később 1956 decemberében Heltay László elhagyta az országot. Menekültként érkezett Bécsbe, ahol a British Councilnél jelentkezett. Angolul kívánt megtanulni és Oxfordban folytatni zenei tanulmányait. Rövid interjúk után harmincöt fiatalembert vittek repülővel Angliába, ketten voltak közöttük zenészek. Oxfordban elszállásolták őket, 1957 januárjában már beírták nyelvtanfolyamra, ami szükséges az egyetemi tanulmányokhoz. Ettől kezdve Heltay Lászlónak, ösztöndíjasként megkezdődött „kemény” oxfordi élete. Kollégiumban lakott, ismerkedett a különleges szabályokkal, végezte zenei tanulmányait és készült a doktori disszertációjára.

Közben megkezdte a Kodály Kórus szervezését, hamarosan híre ment, hogy van egy menekült magyar fiú aki megalapította a kórust, és egymás után érkeztek a jelentkezők.

Merton College Kodály Choir néven első szereplésükön Kodály: Missa Brevist adták elő.

1958-ban a kórushoz zenekart is alapított. 1959-ben kinevezték a Merton College zenei igazgatójává. 1964-ben készült el a doktori disszertációval.

Nagyívű pályája során a 60-as években az Új-Zélandi opera igazgatójaként működött. Visszatérve Angliába vezető európai zenekarokat vezényelt. Közben olyan világhírű zenészek fogadták barátságukba, mint Yehudi Menuhin vagy Neville Marriner. – Két kiváló kórust alapított: a *St Martin in the Fields Akadémia Kórusát* – amellyel részt vett Milos Forman *Amadeus*ában – és a *Brighton Fesztivál Kórusát*. Utóbbi a brit kórusélet egyik meghatározó szereplőjévé vált.

40 év után Spanyolországba költözött Barcelonába, majd meghívták a Madridi Rádió Kórusának vezetésére. Az évtizedek során Mesterkurzusokat tartott szerte Európában és az Egyesült Államokban. 1982-ben Nemzetközi Kodály Medállal tüntették ki. Életének utolsó éveiben hazatért Magyarországra. Az első években még vállalt néhány szakmai feladatot, majd visszavonultan, – mondhatnánk, hogy az emlékeinek – élt, amit rendre összefoglalva könyv formájában jelentetett meg.

KUTYÁK ÉS KARMESTEREK

Egy világhírű karmester megbízhatatlan emlékei

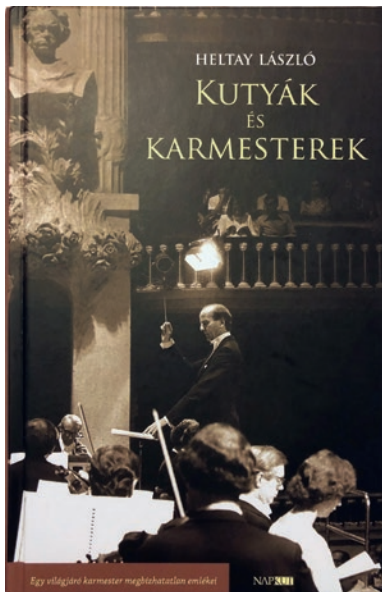
A Zene Tiszteletbeli Doktorának
(Honory Doctor of Music)

Emlékeit lejegyezte
ELMER ISTVÁN

Napkút Kiadó
Budapest, 2018

A 420 oldalas könyv 16 fejezetben tárja az olvasó elé az egyes időszakokat:

Megérkezés Angliába;
Bekerülök az egyetemre;
Oxfordi szokások;
A zenei igazgató;
Kodály Oxfordban;
Ismeretségem Yehudi Menuhinnal;
Új-zélandi évek;
Vissza Európába;
A szabadúszó zenész;
Kórusok élén;
Fesztiválélet;
A Királyi Kórus Társaság zenei igazgatója;
Spanyolország felé;
Pálcával a világban;
Birtok kutyákkal;
Forradalom és menekülés.
Névmutató.

Külön fejezetet és figyelmet érdemel az 1960-as esztendő amikor Kodály Zoltánt Oxfordban díszdoktorrá avatták. A kéthetes angliai tartózkodásra Kodály egyedül érkezett – a hatóságok ekkor nem adták meg a kiutazási engedélyt ifjú feleségének. – Az ünnepség előkészítésében és Kodály ott tartózkodásában, állandó kísérijeként, – sőt, Kodály előadásában a magyar népdalok bemutatásában – jelentős szerepet töltött be az egykori Kodály tanítvány, Heltay. A könyvben részletes, közvetlen beszámolót olvashatunk erről az időszakról.

A személyes emlékekkel átszőtt történetek bepillantást nyújtanak az elmúlt fél évszázad különös világába, nevezetes zenei eseményeibe. Szíves figyelmébe ajánljuk kedves olvasóinknak e könyvet, mely fordulatokban gazdag, stílusában érdekes – számunkra eddig ismeretlen – szokásokat, zenei történeteket tár fel mind ezek gazdagíthatják ismereteinket és szemléletünket. Megismerünk még egy magyar zenészt, karmestert, aki munkásságával öregbítette Kodály hírnevét és meghódította a nyugati világot.

A Magyar Kodály Társaság 2015-ben Tiszteletbeli taggá választotta Heltay Lászlót.

Emlékét tisztelettel őrizzük!
Requiescat in pace!

Márkusné Natter-Nád Klára